

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Sylvy Šiškeové a Evy Šonkové v právní věci žalobce: **České vysoké učení technické v Praze**, se sídlem Jugoslávských partyzánů 1580/3, Praha 6, zast. Mgr. Marošem Sovákem, advokátem se sídlem Slovákova 279/11, Brno, proti žalované: **Technologická agentura České republiky**, se sídlem Evropská 1692/37, Praha 6, zast. Mgr. Pavlem Kroupou, advokátem se sídlem Dominikánské náměstí 656/2, Brno, proti rozhodnutí předsednictva žalované o stížnosti ze dne 9. 2. 2023, č. j. TACR/119-9/2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 8. 2023, č. j. 14 A 49/2023-16,

t a k t o :

Věc se p o s t u p u j e rozšířenému senátu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 7. 12. 2022, č. j. TACR/119-7/2022, podle § 21 odst. 7 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), rozhodla, že návrh projektu žalobce č. TN02000056 – Národní centrum kompetence – Kybernetika a umělá inteligence II. nebude podpořen (dále též „rozhodnutí o výsledku veřejné soutěže“). Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce stížnost, kterou předsednictvo žalované zamítlo rozhodnutím označeným v záhlaví. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce bránil u Městského soudu v Praze, který žalobu odmítl.

[2] Městský soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 14. 9. 2016, č. j. 10 As 216/2015-34, č. 3484/2016 Sb. NSS, uvedl, že rozhodnutí o stížnosti není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“). Stížnost podle § 36a odst. 8 zákona o podpoře výzkumu a vývoje totiž není řádným opravným prostředkem a žalovaná jí tuto povahu nemohla propůjčit vnitřní směrnici. Poučení užitě v rozhodnutí o výsledku veřejné soutěže označil městský soud za krajně nevhodné, nešlo však o poučení nesprávné, v jehož důsledku by žalobci neuplynula lhůta k podání žaloby. I kdyby městský soud posoudil žalobu jako směřující proti rozhodnutí o výsledku veřejné soutěže, byla by opožděná.

[3] Proti usnesení městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. Namítl, že mu městský soud odepřel přístup ke spravedlnosti a že jeho žaloba měla být posouzena jako včas podaná žaloba proti rozhodnutí o výsledku veřejné soutěže. Na podporu svého názoru odkázal na rozsudky NSS ze dne 30. 11. 2016, č. j. 6 Afs 2/2016-50, a ze dne 10. 5. 2017, č. j. 6 Afs 55/2016-70, a také na nález Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2012, sp. zn. IV. ÚS 3476/11. Směrnice žalované upravující stížnosti navozuje dojem, že se o řádný opravný prostředek jedná. Pojednává o ní jako o opravném prostředku, podrobně upravuje postup při rozhodování o ní a nazývá jej řízením. V rozhodnutí o výsledku veřejné soutěže bylo obsaženo poučení o možnosti podat stížnost. Rozhodnutí o stížnosti má všechny zákonné náležitosti rozhodnutí podle § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, včetně poučení o nemožnosti podat další opravné prostředky. Žalobce tak byl v dobré víře, že stížnost představuje řádný opravný prostředek. Pokud by nebylo možné žalobu posoudit jako včasnou žalobu proti rozhodnutí, měla být podle stěžovatele posouzena jako žaloba na ochranu před nezákonným zásahem.

[4] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti označila odkaz městského soudu na rozsudek NSS č. j. 10 As 216/2015-34 za přílehlavý, neboť se přímo týká institutu stížnosti podle § 36a odst. 8 zákona o podpoře výzkumu a vývoje. Oproti tomu stěžovatelem citovaná judikatura se týká námitek proti opatření o nevyplacení části dotace podle § 14e zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), které jsou v zákoně podrobněji upraveny a vyvolávají na rozdíl od stížnosti legitimní očekávání, že se jedná o opravný prostředek. Také jde o odlišnou fázi řízení o poskytnutí dotace (její odnětí, nikoli přiznání). Stěžovateli nevzniklo legitimní očekávání, že stížnost je řádným opravným prostředkem, neboť tento její charakter nemůže vyplývat pouze ze směrnice žalované. Směrnice označuje stížnost jako opravný prostředek, nikoli řádný opravný prostředek. Legitimní očekávání na straně stěžovatele ohledně povahy stížnosti nemohlo vyvolat ani to, že rozhodnutí o ní má náležitosti rozhodnutí podle správního řádu a že rozhodnutí o výsledku veřejné soutěže obsahovalo poučení o možnosti stížnost podat. Žalovaná nesouhlasí ani s tím, že by žaloba mohla být posouzena jako zásahová. Stěžovatel totiž podal správný typ žaloby, pouze pochybil při jejím podání.

II. Důvod postoupení věci rozšířenému senátu

[5] Podstatou nynější věci je otázka, zda lze jako opožděnou odmítnout žalobu, která byla podána až poté, co žalobce neúspěšně vyčerpал obranu proti rozhodnutí o výsledku veřejné soutěže v podobě podání stížnosti, a to v situaci, kdy byl o možnosti podat stížnost v rozhodnutí o výsledku veřejné soutěže poučen, a institut stížnosti tak, jak byl upraven v interních předpisech žalované, v řadě rysů připomínal řádný opravný prostředek.

[6] Desátý senát NSS se v rozsudku č. j. 10 As 216/2015-34 podrobně zabýval povahou stížnosti podle § 36a odst. 8 zákona o podpoře výzkumu a vývoje a dospěl k závěru, že se o řádný opravný prostředek nejedná (body 21 až 32 citovaného rozsudku). Dále obecně připustil, že by žalobu směřující proti rozhodnutí o stížnosti bylo možné posoudit i jako žalobu proti původnímu rozhodnutí. Dovodil však, že v takovém případě se lhůta pro

pokračování

podání žaloby odvíjí od doručení původního rozhodnutí, nikoli od doručení úkonu, jímž je vyřízena stížnost (body 33 a 34).

[7] Ve vztahu k tomuto druhému okruhu otázek řešených v rozsudku č. j. 10 As 216/2015-34 dospěl předkládající senát k odlišnému právnímu názoru, a proto podle § 17 odst. 1 s. ř. s. postupuje věc k rozhodnutí rozšířenému senátu.

II. A Shrnutí závěrů rozsudku č. j. 10 As 216/2015-34

[8] Desátý senát se v rozsudku č. j. 10 As 216/2015-34 zabýval kasační stížností žalované proti rozsudku, kterým městský soud zrušil rozhodnutí žalované o stížnosti proti rozhodnutí o tom, že návrh projektu žalobkyně nepostoupil do druhého stupně veřejné soutěže (§ 22 odst. 4 zákona o podpoře výzkumu a vývoje). Desátý senát napadený rozsudek zrušil a žalobu odmítl.

[9] V návaznosti na svůj závěr, že stížnost podle § 36a odst. 8 zákona o podpoře výzkumu a vývoje není řádným opravným prostředkem, desátý senát uvedl, že žalobu by bylo možné vyložit tak, že vedle rozhodnutí o stížnosti napadá přímo i rozhodnutí o nepostoupení do druhého stupně veřejné soutěže. Pro tento závěr podle desátého senátu svědčilo to, že žalobní argumentace nebyla namířena proti způsobu vyřízení stížnosti, ale proti způsobu, jakým byl hodnocen projekt žalobkyně. V petitu žaloby žalobkyně navíc navrhla zrušení obou rozhodnutí (bod 33).

[10] Desátý senát nicméně dospěl k závěru, že zákonnou lhůtu pro podání žaloby proti rozhodnutí o nepostoupení do druhého stupně veřejné soutěže nelze odvozovat od data doručení vyřízení stížnosti žalobkyni právě z toho důvodu, že stížnost není řádným opravným prostředkem. K tomu desátý senát odkázal na obdobný závěr vyslovený v usnesení městského soudu ze dne 30. 5. 2014, č. j. 11 A 262/2011-28. Lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí o nepostoupení do druhého stupně soutěže se proto podle § 72 odst. 1 s. ř. s. odvíjí od oznámení tohoto rozhodnutí. Žaloba byla tudíž podle desátého senátu opožděná (bod 34).

II. B Odlišný právní názor předkládajícího senátu

[11] Předkládající senát se ztotožňuje se závěrem desátého senátu, že stížnost podle § 36a odst. 8 zákona o podpoře výzkumu a vývoje tak, jak ji tento zákon upravuje, není řádným opravným prostředkem, a že úkon, kterým je stížnost vyřízena, není ani rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. (z tohoto pohledu jde tedy o odlišnou situaci než v případě exekučního příkazu a rozhodnutí o námitkách podle § 178 a § 159 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve vztahu k nimž rozšířený senát dospěl v bodě 33 usnesení ze dne 19. 2. 2019, č. j. 1 Afs 271/2016-53, č. 3873/2019 Sb. NSS, k závěru, že v obou případech jde o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s.). Předkládající senát však s přihlédnutím k poučení, jehož se stěžovateli ze strany žalované v nynější věci dostalo, nesouhlasí se závěrem, že lze lhůtu pro podání žaloby proti rozhodnutí o výsledku veřejné soutěže odvozovat od oznámení tohoto rozhodnutí, a žalobu tak považovat za opožděnou.

[12] Předkládající senát má za to, že podobně jako ve věci řešené desátým senátem lze i v nynější věci žalobu považovat za směřující také proti rozhodnutí, které soudnímu

přezkumu podléhá (rozhodnutí podle § 21 odst. 7, resp. § 22 odst. 4 zákona o podpoře výzkumu a vývoje). Žaloba je totiž nazvána *„Žaloba proti Rozhodnutí TAČR o výsledku veřejné soutěže ze dne 8. prosince 2022 a Rozhodnutí o stížnosti Technologické agentury České republiky ze dne 9. února 2023, č.j.: TACR/119-9/2022, ve věci hodnocení projektu Národní centrum kompetence – Kybernetika a umělá inteligence II.“* Veškeré žalobní námitky se také podobně jako ve věci řešené desátým senátem týkají tvrzených pochybení při hodnotícím procesu předcházejícím rozhodnutí o výsledku veřejné soutěže, stěžovatel tedy primárně nenapadal způsob vyřízení své stížnosti. Naopak uvedl, že namítanými vadami trpí *„rovněž rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“* (s. 3 žaloby), jehož opis také k žalobě připojil. Byť požadavek na zrušení domněle prvostupňového rozhodnutí nepromítl do formulace petitu v závěru žaloby jako žalobkyně ve věci řešené desátým senátem, i desátý senát formulaci petitu hodnotil spíše jako podpůrný argument vedle celkového obsahu žaloby, který považoval za klíčový (bod 33).

[13] Ve vztahu k otázce opožděnosti žaloby lze samozřejmě uznat, že gramatický výklad § 72 odst. 1 s. ř. s. sám o sobě vede k závěru, že jestliže je žaloba interpretována jako směřující proti rozhodnutí o výsledku veřejné soutěže, nikoli proti rozhodnutí o stížnosti, odvíjí se dvouměsíční lhůta pro její podání ode dne oznámení rozhodnutí o výsledku veřejné soutěže (zde 8. 12. 2022), a žaloba podaná až dne 5. 4. 2023 by měla být považována za opožděnou. Předkládající senát má však za to, že ústavně konformní výklad tohoto ustanovení i s přihlédnutím k judikatuře NSS a Ústavního soudu v podobných věcech si žádá odlišné řešení.

[14] Jak podotkl stěžovatel, směrnice žalované č. SME-08 *Stížnosti ve veřejné soutěži* upravuje vyřizování stížností způsobem, který nápadně připomíná rozhodování o (řádném) opravném prostředku (např. tento postup nazývá řízením a stížnost opravným prostředkem, omezuje možnost podání stížnosti na hlavního uchazeče, upravuje nepřipustnost stížnosti, lhůtu pro její podání, její zpětvzetí, a dokonce i výrokový potenciál rozhodnutí předsednictva žalované o stížnosti). V rozhodnutí o výsledku veřejné soutěže byl stěžovatel poučen následovně: *„Proti tomuto rozhodnutí lze podat stížnost ke kontrolní radě poskytovatele dle SME-08 Stížnosti ve veřejné soutěži ve lhůtě do 10 pracovních dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.“* Rozhodnutí o stížnosti pak obsahovalo poučení: *„Proti tomuto rozhodnutí o stížnosti není přípustný žádný další opravný prostředek.“* Předkládající senát má s ohledem na tyto skutečnosti za to, že uvedená směrnice ve spojení s poučeními a dalšími postupy žalované mohla u stěžovatele vyvolat legitimní zdání, že stížnost řádným opravným prostředkem ve skutečnosti je a že je ji stěžovatel povinen vyčerpat před podáním žaloby.

[15] Ústavní soud přitom ve stěžovatelem citovaném nálezu sp. zn. IV. ÚS 3476/11 v kontextu rozhodování orgánů veřejné vysoké školy uvedl, že z jeho ustálené judikatury *„vyplývá povinnost orgánů veřejné moci, aby při posouzení toho, zda určitý procesní prostředek ochrany práva byl podán řádně a včas, respektovaly princip důvěry jednotlivce ve správnost aktů veřejné moci.“* (bod 18). Byť nesprávné poučení nemůže založit v rozporu se zákonem přípustnost opravného prostředku (bod 19), je třeba zohlednit to, že *„pokud stěžovatel podal proti rozhodnutí správního orgánu opravný prostředek, vycházející z jeho nesprávného poučení, nelze mu přičíst k tíži, že za rozhodující skutečnost pro počátek běhu lhůty pro podání správní žaloby považoval až doručení sdělení o vyřízení tohoto opravného prostředku. Pouhý poukaz na doslovné znění § 72 odst. 1 a 4 soudního řádu správního a na obecný požadavek právní jistoty*

pokračování

není v tomto případě namístě. Trvání obecných soudů na tom, že v dané věci měla být lhůta podle uvedených ustanovení počítána již od doručení napadeného správního rozhodnutí, totiž ve svém důsledku znamená odeřnění spravedlnosti, resp. přístupu k soudu, neboť za situace, kdy byl stěžovatel na základě poučení v dobré víře v existenci opravného prostředku, od něj nebylo možné očekávat podání žaloby. Z tohoto důvodu je nezbytné, aby se počátek předmětné lhůty odvíjel až ode dne, kdy bylo stěžovateli doručeno rozhodnutí příslušného správního orgánu o předmětném opravném prostředku, případně kdy byl tímto správním orgánem, příp. správním orgánem, jenž vydal původní napadené rozhodnutí, o nesprávnosti v něm obsaženého poučení vyrozuměn.“ (bod 20 nálezu; důraz doplnil předkládající senát).

[16] Byť lze samozřejmě namítnout, že poučení poskytnuté žalovanou v nynější věci není nesprávné, neboť žalovaná nikdy netvrdila, že stížnost je řádným opravným prostředkem, jde nepochybně o poučení přinejmenším matoucí a způsobilé uvést adresáta rozhodnutí v omyl, což ostatně uznal i desátý senát ve svém rozsudku (bod 35) a městský soud v napadeném usnesení (bod 9).

[17] Předkládající senát nevidí důvodu, proč by se za takové situace neměla taktéž uplatnit výše uvedená východiska vyjádřená Ústavním soudem. Ostatně lze přiměřeně odkázat i na závěr, který Ústavní soud vyslovil v nálezu ze dne 30. 5. 2013, sp. zn. IV. ÚS 2163/11: „Zákonná povinnost automatického poučení o přípustnosti dovolání neumožňuje obecným soudům poskytnout toto poučení takovým způsobem, který by fakticky mohl účastníka řízení zmást na cestě za zrušením jemu nevyhovujícího soudního rozhodnutí. Princip legitimní důvěry v akty soudní moci vyžaduje, aby v případech zjevně přípustného opravného prostředku **nemohl být účastník řízení poškozen na svých právech uvedením v omyl poučením sice formálně správným, avšak neúplným či poučením pro právního laika matoucím**. Prastará právní zásada *ignorantia iuris non excusat* musí v moderním státě se složitým právním řádem v takových případech ustoupit principu legitimní důvěry v přesné a jasné znění aktů orgánů soudní moci, neboť v právním státě platí zásada, že soud zná právo.“ (bod 25, zdůraznění doplnil předkládající senát).

[18] Taktéž stěžovatelem zmiňované rozsudky NSS č. j. 6 Afs 2/2016-50 a č. j. 6 Afs 55/2016-70 podle předkládajícího senátu podporují odlišný přístup než ten, který zvolil desátý senát. V těchto rozsudcích se šestý senát věnoval opatření o nevyplacení částí dotace podle § 14e rozpočtových pravidel a podání námitek a správních žalob v této souvislosti. V obou věcech městský soud prohlásil rozhodnutí o námitkách za nicotné a v části směřující proti samotnému rozhodnutí o snížení dotace žaloby odmítl jako opožděné (body 5, resp. 6 citovaných rozsudků).

[19] Šestý senát rozsudky městského soudu v rozsahu výroků o odmítnutí žaloby zrušil. Připomněl, že ústavním limitem užití lhůt pro podání žaloby ve správním soudnictví je požadavek, aby existovala reálná možnost adresáta své právo na soudní kontrolu uplatnit a aby nešlo o ochranu pouze iluzorní (rozsudek č. j. 6 Afs 2/2016-50, bod 32). V bodě 55 rozsudku č. j. 6 Afs 2/2016-50 pak šestý senát uvedl: „Závěr, že institut námitek byl zakotven jen v dotačních pravidlech (v příloze č. 30 Příručky) a příjemce musí žalovat původní rozhodnutí o pozastavení výplaty dotace, a pokud mu v důsledku podání námitek a rozhodování o nich uplynula lhůta k podání žaloby proti rozhodnutí o pozastavení výplaty dotace, bude žaloba odmítnuta pro opožděnost, nemůže obstát. I když je takové řešení v souladu s obecnými principy

soudního řádu správního, neboť podmínkou pro podání žaloby není vyčerpání jiných prostředků ochrany, než které vyplývají ze zákona, nelze v daném případě vzhledem ke shora uvedenému dovozovat, že příjemci dotace mělo být zřejmé, že se měl soudně bránit hned, zvláště když rozpočtová pravidla před novelou provedenou zákonem č. 25/2015 Sb. (novela účinná od 20. 2. 2015) použití správního řádu vylučovala a žádné speciální opravné prostředky nestanovila. Naopak je pochopitelné, že příjemce vyčerpá všechny možnosti obrany, které má k dispozici a které mu samotné dotační podmínky nabízí, zvláště pak, jestliže zákon výslovně soudní ochranu vylučuje. Požadavek, aby se adresát aktů orgánu veřejné moci při nejednoznačnosti právní úpravy bránil hned pouze z procesní opatrnosti, není přiměřený. Pokud je mu správním orgánem umožněno podat proti informaci o nevyplacení části dotace námitky, nabízí se výklad ve prospěch účastníka řízení, neboť ten se řídil pokyny orgánu veřejné moci.“ (zdůraznění doplnil předkládající senát).

[20] Tento závěr šestý senát učinil i přesto, že tehdejší žalobkyně nebyla v samotném rozhodnutí poučena o možnosti podat námitku a tato možnost vyplývala pouze z podmínek pro čerpání dotace (rozsudek č. j. 6 Afs 2/2016-50, bod 58). K totožným závěrům dospěl šestý senát i v rozsudku č. j. 6 Afs 55/2016-70 (body 37 až 42).

[21] Předkládající senát se neztotožňuje s námitkami žalované, která uvádí, že závěry šestého senátu nejsou přílehlavé, neboť jde o odlišné instituty, námitky podle rozpočtových pravidel mají podrobnější zákonnou úpravu a týkají se odlišné fáze dotačního procesu. Předně lze uvést, že závěry šestého senátu se vztahovaly k rozpočtovým pravidlům ve znění před novelou provedenou zákonem č. 25/2015 Sb., kdy § 14e rozpočtových pravidel žádnou úpravu námitek ještě neobsahoval a námitky byly upraveny pouze v dotačních pravidlech, jak vyplývá z výše uvedené citace rozsudku šestého senátu. Poukaz žalované na to, že v současné době jsou námitky v § 14e rozpočtových pravidel upraveny podrobněji, proto nemá vliv na přílehlavost závěrů šestého senátu.

[22] Předkládající senát nespatřuje relevantní odlišnost ani v tom, že rozhodnutí podle § 21 odst. 7 zákona o podpoře výzkumu a vývoje se týká fáze dotačního procesu, kdy je teprve rozhodováno o poskytnutí dotace, zatímco postupem podle § 14e rozpočtových pravidel dochází k nevyplacení dotace, o jejímž poskytnutí již rozhodnuto bylo. V obou případech totiž není pochyb o tom, že šlo o rozhodnutí, která obecně podléhala soudnímu přezkumu (rozsudky NSS č. j. 10 As 216/2015-34, bod 31, a č. j. 6 Afs 2/2016-50, body 48 a 51). To, čeho se tato rozhodnutí týkala z hlediska svého věcného obsahu, považuje předkládající senát za podružné při posouzení otázky toliko procesní, tedy včasnosti žaloby. Ostatně žalovaná ve vyjádření tvrzenou odlišnost ani nepřibližuje.

[23] Naopak, jak již v minulosti uvedl rozšířený senát, právní řád, založený na principech jednoty, racionality a vnitřní obsahové bezrozpornosti, s sebou nutně přináší imperativ stejného náhledu na srovnatelné právní instituty, byť upravené v rozdílných právních předpisech, či dokonce odvětvích (rozsudek ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 81/2004-54, č. 791/2006 Sb. NSS). Obdobně se vyjadřuje i Ústavní soud (nálezy ze dne 29. 11. 2007, sp. zn. III. ÚS 741/06, či ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I. ÚS 1169/07, bod 14).

[24] Předkládající senát má za to, že není důvod nahlížet odlišně na situaci, kdy může být adresát veřejnosprávního působení uveden směrnicí žalované a jejími poučeními v omyl ohledně povahy stížnosti podle § 36a odst. 8 zákona o podpoře výzkumu a vývoje, oproti

pokračování

situaci, kdy se stane v zásadě totéž, pouze prostřednictvím dotačních podmínek ve vztahu k námitkám proti opatření podle § 14a rozpočtových pravidel ve znění před novelou provedenou zákonem č. 25/2015 Sb. Opačný přístup se totiž může dostávat do rozporu s ústavním požadavkem rovnosti a konzistentnosti rozhodovací praxe (nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 9. 2006, sp. zn. II. ÚS 566/05, či ze dne 14. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 3324/15, bod 16. Předkládající senát si je vědom skutečnosti, že rozsudek č. j. 10 As 216/2015-34 v době, kdy stěžovatel podával stížnost, existoval již přibližně šest let. Podle předkládajícího senátu však nelze klást neznalost závěrů tohoto rozhodnutí k tíži nezastoupeného účastníka, který jedná v důvěře v poučení poskytnuté správním orgánem (k tomu přiměřeně např. nález Ústavního soudu ze dne 27. 4. 2021, sp. zn. I. ÚS 1636/20, bod 30).

[25] Závěrem lze upozornit také na skutečnost, že v rozsudku č. j. 10 As 216/2015-34 desátý senát nad rámec nezbytného odůvodnění žalované doporučil, aby změnila způsob, jakým poskytuje procesní poučení, neboť její dosavadní praxe může vést k tomu, že neúspěšní žadatelé ztratí možnost obrátit se na soud (bod 35). Od vydání tohoto rozsudku uplynulo již osm let a městský soud i nyní opakuje tentýž apel (bod 9 napadeného usnesení), nicméně je zjevné, že žalovaná svou praxi v podstatných rysech nezměnila, a může tak nadále docházet k obdobným procesním komplikacím. Takový stav nepovažuje předkládající senát za žádoucí z hlediska zajištění efektivního a rychlého přístupu k soudní ochraně.

[26] Jak již přitom v minulosti konstatoval Ústavní soud i NSS, v pochybnostech je obecně třeba přiklonit se k přístupu, který zachovává právo na přístup k soudu (nález Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2001, sp. zn. IV. ÚS 393/2000, usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98, č. 2206/2011 Sb. NSS, body 14 až 16, či rozsudek NSS ze dne 26. 10. 2005, č. j. 1 Afs 86/2004-54, č. 792/2006 Sb. NSS). Výše předestřený odlišný právní názor podle předkládajícího senátu lépe odpovídá tomuto imperativu a chrání tu procesní stranu, již se dostalo přinejmenším matoucího poučení ze strany orgánu veřejné moci.

[27] Rozhodnutí rozšířeného senátu o předložené otázce je pro další postup druhého senátu nezbytné, neboť jediný okruh námitek vznesených stěžovatelem v kasační stížnosti se týká toho, zda lze jeho žalobu odmítnout jako opožděnou, či nikoli. Odpověď na tuto otázku závisí na tom, zda má být v nynější věci následován právní názor vyslovený v bodech 33 a 34 rozsudku č. j. 10 As 216/2015-34.

[28] Předkládající senát pro úplnost dodává, že zvažoval, zda není oprávněn sám ve věci rozhodnout ve shodě se svým výše předestřeným právním názorem, aniž by věc předkládal k rozhodnutí rozšířenému senátu, a to zejména s ohledem na výše citovanou judikaturu Ústavního soudu. Přihlédl nicméně ke skutečnosti, že nálezy Ústavního soudu, na které odkazuje (zejména nálezy ve věcech sp. zn. IV. ÚS 2163/11 a IV. ÚS 3476/11), časově předchází vydání rozsudku č. j. 10 As 216/2015-34 a jejich závěry byly vysloveny ve vztahu k odlišným právním předpisům a v nich obsaženým institutům a rovněž odlišnému pochybení v poučení o opravném prostředku (ve věci sp. zn. IV. ÚS 3476/11 se jednalo o poučení o opravném prostředku, který nebyl podle tehdejšího znění zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, vůbec objektivně přípustný, a ve věci sp. zn. IV. ÚS 2163/11 o neúplné poučení o dostupných mimořádných opravných prostředcích v občanském soudním řízení). Rozsudek desátého senátu představuje jediné

rozhodnutí NSS vztahující se ke včasnosti žaloby v souvislosti se stížností podle § 36a odst. 8 zákona o podpoře výzkumu a vývoje (k takové situaci srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 18. 2018, sp. zn. I. ÚS 3755/17, bod 33). Jak již v minulosti uvedl rozšířený senát, v případě pochybností o faktickém překonání předchozího právního názoru je povinností věc do rozšířeného senátu předložit. Je to totiž rozšířený senát, kdo je a má být finálním arbitrem své pravomoci (usnesení rozšířeného senátu ze dne 29. 5. 2019, č. j. 10 As 2/2018-31, č. 3896/2019 Sb. NSS, bod 37). Proto se předkládající senát rozhodl věc rozšířenému senátu předložit.

III. Otázka předložená rozšířenému senátu

[29] Druhý senát s ohledem na výše uvedené předkládá rozšířenému senátu tuto otázku:

Lze lhůtu pro podání žaloby proti rozhodnutí Technologické agentury České republiky o výsledku veřejné soutěže podle § 21 odst. 7 zákona o podpoře výzkumu a vývoje odvozovat ode dne oznámení tohoto rozhodnutí za situace, kdy žalobce mohl s ohledem na poskytnuté poučení ze strany agentury a obsah směrnic upravujících postup vyřízení stížnosti nabýt legitimního dojmu, že stížnost představuje řádný opravný prostředek, který je povinen vyčerpat před podáním žaloby?

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Rozšířený senát bude rozhodovat ve složení: Filip Dienstbier, Karel Šimka, Petr Mikeš, Barbara Pořízková, Ivo Pospíšil, Aleš Roztočil a Lenka Krupičková. Účastníci mohou namítnout podjatost těchto soudců (§ 8 odst. 1 s. ř. s.) do jednoho týdne od doručení tohoto usnesení.

V téže lhůtě mohou účastníci rovněž podat svá vyjádření k právní otázce předkládané rozšířenému senátu.

V Brně dne 15. října 2024

Tomáš Kocourek
předseda senátu